

ΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ Η ΜΑΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Μιά ήρωίδα επιστήμων

“Όταν πρὶν ἀπὸ κάμποσα χρόνια ἄρχισε ἡ λειτουργία τῶν Ἀγροτικῶν Ἱατρείων, ἴσως νὰ μὴ φανταζόταν κανεὶς τότε τὴν τεράστια σημασία, τὴν εὐεργετικὴ ἐπίδραση, τὴν κυριολεκτικὰ σωτήρια ἀποστολὴ τους, γιὰ τὴ βελτίωση καὶ ἀνύψωση τοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἀγροτικοῦ μας πληθυσμοῦ.

Εἶναι γνωστὸ πόσο ὑπέφεραν τὰ χωριά μας ἀπὸ τὴν ἔλλειψη γιατροῦ καὶ μαίας καὶ ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση τῶν διαφόρων πρακτικῶν γιατρῶν. Ἐπιστήμονες μαίες σπάνιζαν ἀκόμα περισσότερο, διότι καὶ γιὰ λόγους ἀνετης διαμονῆς, ἀλλὰ καὶ γιὰ λόγους κυρίως οικονομικοῦς, προτιμοῦσαν τὰ μεγάλα ἀστικά κέντρα. Τώρα, ὅμως, ἡ παρουσία τῆς ἐπιστήμονος μαίας στὸ κοινοτικὸ ἱατρεῖο, δίπλα στὸν γιατρὸ καὶ στὴν ἐπισκέπτρια ἀδελφή, εἶναι μιὰ ἀληθινὰ κοινωνικὴ ἀποστολή, ὅσο καὶ βαθιὰ ἀνθρώπινη.

Δύο εἶναι οἱ βασικοὶ σταθμοὶ ἀπ’ τοὺς ὁποίους ἡ μαία σήμερα στὴν ὑπαιθρο ἀρχίζει καὶ τελειώνει τὴ συμπαράσταση καὶ τὴ βοήθειά της πρὸς τὴν ἔγκυο γυναῖκα: Ὁ Ὑγειον. Σταθμὸς ἢ τὸ Ἀγροτικὸ ἱατρεῖο καὶ τὸ σπίτι τῆς ἐγκύου. Τὸ Ἀγροτικὸ Ἱατρεῖο στεγάζεται συνήθως σ’ ἓνα κατὰ τὸ δυνατόν κατάλληλο σπίτι ποῦ ἐνοικιάζεται γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸν στὸ χωριὸ ὅπου ἐδρεύει ἢ ποῦ χτίστηκε ἐπίτηδες καὶ ἀσφαλῶς αὐτὸ ἀνταποκρίνεται περισσότερο ὡς κτίριο στὸν σκοπὸ του. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ ἱατρεῖο, ἀποτελεῖ τὸν πρῶτο σταθμὸ γιὰ τὸ ξεκίνημα τοῦ ἔργου τῆς μαίας στὴν ὑπαιθρο, καὶ ἓνα προπύργιο ἀσφαλείας γιὰ τὴν ὑγεία καὶ τὴ ζωὴ τοῦ χωριοῦ. Τὸ ἱατρεῖο ὅμως αὐτὸ καθ’ ἑαυτὸ δὲν ἀποτελεῖ τίποτε ἀπὸ ὅλ’ αὐτά. Τὰ πάντα ἐ-

πιτελοῦνται ἀπὸ τὴν πνοὴ ποῦ ἐμπνέουν τὰ ζωντανὰ μέλη τοῦ ἱατρείου, ὁ γιατρός, ἡ μαία, ἡ ἀδελφή.

Ἡ ἀποστολὴ τῆς μαίας, λοιπὸν, ἐκεῖ ἐνδιαφέρει περισσότερο. Μέσα σ’ αὐτὸ τὸ ἱατρεῖο γίνεται τὸ ἰδιαιτέρου δωμάτιο ποῦ γιὰ πρώτη φορὰ ἡ μαία συναντᾶται μὲ τὴν ἔγκυο γυναῖκα. Ἡ διαφώτιση τῆς ἐγκύου, μαζί βέβαια μὲ τὴν παρακολούθηση τῆς ὅλης πορείας τῆς ἐγκυμοσύνης της, εἶναι τὰ δυὸ σπουδαιότερα σημεῖα τοῦ περιλαμβάνει αὐτὸ τὸ ἔργο στὴν ὑπαιθρο.

Ἡ διαφώτιση ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ βασικώτερα κεφάλαια τῆς προληπτικῆς ὑγιεινῆς καὶ εἶναι ἓνα ἔργο λεπτὸ, πολλές φορές κουραστικὸ καὶ δύσκολο. Ἀποτελεῖ δὲ τὴ σπονδυλικὴ στήλη τῆς προσπάθειας γιὰ τὴν προστασία τῆς μητρότητος καὶ τὴν καταπολέμηση τῆς μητρικῆς καὶ βρεφικῆς θνησιμότητος στὴν ἐπαρχία. Ἡ ἔγκυος τοῦ χωριοῦ ὄχι μόνον ἔχει τὶς περισσότερες φορές ἀπόλυτη ἄγνοια τῶν στοιχειωδῶν κανόνων τῆς ὑγιεινῆς, ἀλλὰ, τὸ χειρότερο, εἶναι ποτισμένη μὲ τὶς διάφορες προλήψεις καὶ συνήθειες ἀπ’ τὶς ὁποῖες πολὺ δύσκολα ἀποσπᾶται. Γιὰ ν’ ἀλλάξη λοιπὸν, νὰ μάθῃ καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ ἡ ἐπαρχιώτισσα ὅ,τι σωστὸ καὶ ὑγιεινὸ, χρειάζεται ἡ μαία πολὺ χρόνο, ἐπανάληψι, ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονή.

Παράλληλα μὲ τὸ ἔργο τῆς διαφωτίσεως, ἡ ἐπιστήμων μαία σήμερα στὴν ἐπαρχία, βαδίζει καὶ στὸ ἔργο τῆς συστηματικῆς καὶ προσεκτικῆς παρακολουθήσεως τῆς ἐγκύου. Γιατί, ἂν κάποιος λάθος γίνῃ στὸ χωριό, ἢ μιὰ ἀσήμαντη λεπτομέρεια ξεφύγῃ ἀπὸ τὴ μαία τοῦ ἀγροτικοῦ ἱατρείου, μπορεῖ τὸ ἀπο-

τέλεσμα να είναι αδιόρθωτο και θανάσιμο. Αυτό άκριβώς έγκειται ή τεράστια ευθύνη τής μαιάς στην ύπαιθρο που άπαιτεί άπό αυτήν σχολαστική προσοχή και παρατηρητικότητα, διότι ή παραμικρή έπιπολαιότητα μπορεί να κοστίση πολύ άκριβά.

Η ΜΑΙΑ διδάχθηκε την παρακολούθηση τής φυσιολογικής έγκυμοσύνης και την εκτέλεση του φυσιολογικού τοκετού. Διδάχθηκε επίσης και έξασκήθηκε στη διάγνωση τής κάθε παθολογικής κατάστασεως τής έγκυμοσύνης και του τοκετού, όχι όμως τής θεραπείας ή τής αντιμετωπίσεώς τους. "Όταν συμβή κάτι τó άπρόοπτο, ή μαιά που έχει διδαχθή παθολογία και φυσιολογία, μπορεί σήμερα στο άπομακρυσμένο χωριό τών 60 ή 100 χιλιομέτρων να δώσει σωστά κι' άποτελεσματικά την πρώτη βοήθεια.

ΜΕ ΤΟ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣ ιστορικό που κρατά σήμερα ή έπιστμων μαιά στην έπαρχία, γίνεται δυνατή ή άνίχνευση παθολογικών καταστάσεων κι' έρχονται πολλές φορές στο φώς λανθάνουσες κληρονομικές περιπτώσεις, που συχνά τις άγνοεί και ή ίδια ή έγκυος και που έχουν έν τούτοις βασική σημασία για την όλη έκβαση τής έγκυμοσύνης και του τοκετού. 'Η δέ ειδική άτομική καρτέλλα τής έγκυμοσύνης είναι ό καθρέφτης του ιστορικού τής γυναίκας καθώς και τής όλης καταστάσεως, έφ' όσον βέβαια τηρηείται ή προσεκτικά κι' εύσυνετα.

ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ έξετάσεις, όπως Ρέζους, Βάσερμαν, όμάδος αίματος, ούρων και λευκάματος, είναι σήμερα πολύ δύσκολο να γίνουν στην έπαρχία και μάλιστα σ' ένα άπομακρυσμένο χωριό. Άλλά κι' αυτό έξαρτάται κατά πολύ άπό τή δραστηριότητα τής έπιστήμονος μαιάς, ή όποία πολλές φορές βρίσκεται σε άπελπιστική κατάσταση.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ διαφωτιστικό τομέα άποτελεί ό Συμβουλευτικός Βρεφικός Σταθμός, όπου υπάρχει βέβαια, διάτι σήμερα στην έπαρχία σπανίζει. Πριν άπό τόν τοκετό ή

μαιά συμβουλεύει τά πιό άπαραίτητα, σ' ό,τι άφορά την έτοιμασία τής ένδυμασίας του βρέφους, του κρεβατιού του και του στρώματός του. Την κούνια, που πρέπει να την καταργήση, την καθαριότητα που πρέπει να επικρατή στο δωμάτιο όπου θα τó δεχθή κλπ.

ΤΗΝ 20ή δέ με 25η μέρα, άφου έχει πέσει και έχει στεγνώσει ό άφαλός του παιδιού, διδάσκεται στη μητέρα τó πρώτο μπάνιο του μωρού της. Συγχρόνως, άρχίζει στο ίατρείο ή συμπλήρωση τής καρτέλλας για την άνάπτυξη του παιδιού και ή μαιά έξηγει στη μητέρα την κατάλληλη διατροφή και τις λεπτομέρειες τής περιποίησεώς του, που αύξάνουν και διαφοροποιούνται στον κάθε μήνα τής ζωής του. "Όλα αυτά δυστυχώς τά άγνοεί σήμερα ή έλληνική έπαρχία και χρειάζεται μεγάλος κόπος για να τηρηθούν.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ του βρεφικού συμβουλευτικού σταθμού είναι τεράστια για την καταπολέμηση τής βρεφικής νοσηρότητας και θνησιμότητος και ή έπιτυχία του έξαρτάται άπόλυτα άπό τις γνώσεις και τόν ζήλο τής μαιάς κι' άπό τόν βαθμό ψυχικής έπαφής και έμπιστοσύνης που κατώρθωσε να κερδίση άπό τή μητέρα. Και τότε, μέσα σ' αυτό τó δωμάτιο του άγροτικού ίατρείου, θ' άκούση ή μητέρα και θα πεισθή για ό,τι σωστό και ύγιεινό άφορά τó παιδί της.

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ που καλείται ή μαιά, κι' ιδιαίτερα ή νεοδιορισμένη να έξασκήση στο χωριό, διαφέρει κατά πολύ όσον άφορά τούς τεχνικούς και ύγιεινούς όρους ύπό τούς όποιους θα την έπιτελέση, άπό τούς όρους που διδάχθηκε στη Σχολή της κι' έξασκήθηκε στο Μαιευτήριο τής πρωτεύουσας. 'Η μαιά του άγροτικού ίατρείου αντιμετωπίζει καθημερινά προβλήματα που χρειάζονται ζωηρή φαντασία και μεγάλη έφευρετικότητα. Είναι δυό προσόντα που πρέπει να έχη μαζί με την έπιδέξιότητά της, για να βοηθήσουλ στο ν' αντιμετωπίση θαρραλέα και χωρίς θλιβερές συνέπειες όλες τις έπικίνδυνες κι' άνθυγιεινές συνθήκες που επικρατούν τις περισ-

σότερες φορές γύρω από κάθε επίτοκο της έπαρχίας.

Η ΜΑΙΑ αντιμετωπίζει σήμερα στην έπαρχία τη διαφώτιση και την προληπτική ύγιεινή που θα διδάξη στην έγκυο γυναίκα. Είναι ανάγκη να τής πη ότι το νερά του πηγαδιού πρέπει να θράζεται σ' όλο το διάστημα που θα είναι λεχώνια και ότι το πηγάδι πρέπει να είναι καλά σκεπασμένο. Να τής υποδείξη το καταλληλότερο δωμάτιο για την διεξαγωγή του τοκετού, να πείση τόν σύζυγό

της να βάλη ένα πρόχειρο και γερό κρεβάτι από στρίποδα μέσα σ' αυτό το δωμάτιο, κι' ακόμα να διορθώσει και να άπολυμένη το άποχωρητήριο κάνοντας μια ύγιεινή άποχέτευση. Πρέπει ακόμα να μιλήση στη γυναίκα για τη μεγάλη άξία του άσβέστη, και πώς πρέπει να καλοπλυθούν και να καλοσιδερωθούν τὰ σεντόνια που θα χρησιμοποιήση στὸν τοκετό.

Β. ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Τι γίνεται άλλου

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΟΣ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Δύο χρόνια άδεια μετά τὸν τοκετό στη Γαλλίδα έργαζόμενη

Ό ένας χρόνος άδεια μετά τὸν τοκετό, γίνεται για τη Γαλλίδα έργαζόμενη δυο χρόνια. Πρόκειται για μέτρο έξαιρετικά ριζοσπαστικό που ένέκρινε ή γαλλική κυβέρνηση. Το μέτρο χαιρετίσθηκε από όλες τις Γαλλίδες, τόσο από κείνες που είναι παντρεμένες όσο και από τις ελεύθερες έργαζόμενες που αύριο θα αντιμετωπίσουν κι αυτές τὰ προβλήματα της μητρότητος.

Είναι πολύ σημαντικό τὸ να ξέρει ή έργαζόμενη γυναίκα ότι, φέρνοντας στὸν κόσμο ένα παιδί, θα έχει στη διάθεσή της αρκετό χρόνο για να σταθεί κοντά του, να τὸ περιποιηθεί και να τὸ μεγαλώσει μέχρι να συμπληρώσει τὰ δυο κρίσιμα πρώτα του χρόνια.

Πράγματι, ή γαλλική κυβέρνηση υιοθετώντας τὸ μέτρο αυτό:

1. Κάνει μια σημαντική καινοτομία στὸν τομέα προστασίας της έργαζόμενης γυναίκας.

2. Πλουτίζει τὸν «Κοιταστικά Χάρτη» τής μητέρας, και

3. Άνταποκρίνεται έμπρακτα στὰ αίτήματα του γυναικείου κινήματος για τήν προστασία της μητρότητος και τήν πραγματική φροντίδα για τήν έργοζόμενη γυναίκα.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΥΨΗΛΟΤΕΡΑ

Πέραν αυτού, με τήν πολιτική που έγκαιριάζει ή γαλλική κυβέρνηση, έξασφαλίζονται για δυο εκατομμύρια και περισσότερες μητέρες ύψηλότερα οικογενειακά επιδόματα (350 γαλλικά φράγκα τὸ μήνα, ήτοι 2.500 δραχ. περίπου). Το κόστος τῶν μέτρων θα είναι για τὸν κρατικό προϋπολογισμό 2.6 δισ. φράγκα τὸ χρόνο, (20 περίπου δισ. δραχμές). Βέβαια, άπομένει να έγκριθούν τὰ μέτρα από τή Βουλή, αλλά θεωρείται έντελῶς άπίθανο ότι ή άντιπολίτευση θα θελήσει να έπικρίνει τὰ μέτρα αυτά και ό οποιοσδήποτε βουλευτής να τὰ καταψηφίσει.